

DOMOVINA

Upravištvo „Domovine“ v Ljubljani, Knaflova ulica 5
Uredištvo „Domovine“, Knaflova ulica 5/II., telefon 3122 do 3126

Izhaja vsak četrtek

Naročnina za tuzemstvo: četrtletno 8 Din, polletno 18 Din, celoletno 38 Din; za tujostvo razen Amerike: četrtletno 12 Din, polletno 24 Din, celoletno 48 Din. Amerika letno 1 dolar. — Račun pošiljke Brazilca, podružnica v Ljubljani, št. 10.712.

Uredba o kmečki razdolžitvi se je nekoliko izpremenila

Narodni skupščini so bili predloženi važni amandmani (zakonska dopolnila) k finančnemu zakonu, med njimi je amandman, s katerim se spreminjata uredba o kmečki razdolžitvi in pravilnik k tej uredbi.

Členu 5., ki se nanaša na dolgove kmetov s preko 50 ha orne zemlje, se doda določba, po kateri morajo kmečki dolžniki iz tega člena v dveh mesecih od uveljavljenja tega zakona (to je do 1. junija) s priporočenim pismom obvestiti svoje upnike, da se bodo poslužili olajšav iz člena 5. uredbi. V istem roku morajo zahtevati, da se določijo površine parcel v smislu pravilnika o določanju parcel, ki se vračunajo v površino 50 ha. V nasprotnem primeru izgube pravico posluževati se olajšav iz člena 5. uredbi.

Dolgov preko 500.000 Din

Po točki 4. člena 3. uredbi se dolgov kmetov, ki presegajo 500.000 Din, ne smatrajo za kmečke dolgove. To določbo so doslej tolmačili tako, da sploh niso zaščiteni kmetje, ki imajo preko 500.000 Din dolga, pa manj kakor 50 ha orne zemlje. Z amandmanom se zdaj ta določba dopolni v toliko, da se presežek dolga preko 500.000 Din ne smatra za kmečki dolg, upniki pa imajo pravico izterjati le ta presežek, kolikor imovina dolžnika presega 500.000 Din.

Prednostna pravica Privilegirane agrarne banke

Z uredbo je dobila Privilegirana agrarna banka za zavarovanje prevzetih dolgov pravico, postavljati na osnovi dobljenih listin hipoteko v celotni višini dolga na vse nepremičnine zavezanitve oseb, in sicer tako, da imajo obremenitve, postavljene v teku enega leta po uveljavljenju uredbi, vrstni red še le za hipoteko, ki jo postavi Privilegirana agrarna banka. Ta enoletni rok, v katerem ima banka prvenstveno pravico do postavitve hipoteke, se podaljša do 26. septembra l. 1938., to je za nadaljnje leto.

Izročitev upniških listin do 1. junija

Kakor znano so morali denarni zavodi do konca januarja izročiti Privilegirani agrarni banki upniške in ostale listine glede terjatev. Ta rok se podaljša do 1. junija l. 1937. Kakor znano denarni zavodi do konca januarja niso mogli izročiti še vsch listin, temveč so, da varujejo rok, izročili po večini le sezname dolžnikov.

Možnost poravnave med denarnimi zavodi in kmečkimi dolžniki

Posebno važna je nadaljnja določba amandmana, ki pravi, da se do 1. junija letos kmečki dolžniki lahko sporazumejo (poravnajo) z upniškimi zavodi (posojilnicami), in sicer na ta način, da plačajo svoj dolg denarnemu zavodu. Pri tem pa se morajo držati določb prvega odstavka člena 51. uredbi,

ki pravi, da se predpisi te uredbi ne morejo s pogodbo spreminjati v dolžnikovo škodo. V tem primeru upniških listin ni treba izročati Privilegirani agrarni banki.

S to določbo se ukinjajo dosedanje določbe, po katerih so bili denarni zavodi dolžni izročiti Privilegirani agrarni banki vse kmečke dolgove. Po določbah amandmana bodo denarni zavodi (zadruga) lahko nadalje obdržali vse one kmečke dolžnike, s katerimi se bodo sporazumeli glede plačila dolga, in teh dolžnikov ne bo treba izročati Privilegirani agrarni banki. S tem je ustrezno tudi številnim kmečkim dolžnikom, ki nočejo, da bi njihove dolgove izterjavale davčne uprave. Seveda pa se bodo morali denarni zavodi (zadruga) sporazumeti s svojimi kmečkimi dolžniki le v okviru uredbi, in sicer tako, da bodo kmečki dolžniki znižane dolgove plačali denarnim zavodom v 12 letih z po 4.5% obrestmi. Za denarni zavod pa je to navzlic temu ugodnejše, ker bo dobil od svojega upnika 4.5%, med tem ko bi dobil od Privilegirane agrarne banke le 3 odstotne obresti. Pričakovati je, da se bodo denarni zavodi (posojilnice) in kmečki dolžniki v znatni meri poslužili te možnosti sporazuma.

Poznejše prošnje za znižanje dolga

Po uredbi so morali dolžniki, ki imajo več kakor 25.000 dolga, do konca lanskega de-

cembra vložiti prošnje za znižanje dolga na pristojna sodišča. Ker so mnogi rok zamudili, se zdaj ta rok podaljša do 1. junija letos in lahko kmečki dolžniki, ki imajo več kakor 25.000 Din dolga, še do tega roka vložijo prošnje za znižanje dolga v smislu uredbi (za največ 30%, v izjemnih primerih do 50%). Tu se doda še nova določba, ki pravi: V primeru, če dolžnik zahteva zmanjšanje dolga v smislu členov 24. do 26. uredbi, bo sodišče, ako se Privilegirana agrarna banka ne odzove pozivu za narok, po službeni dolžnosti in po svobodni oceni preizkusilo dolžnikove navedbe in izdalo odločbo.

Ostale določbe

Uredba vsebuje kakor znano posebne določbe glede prevzemnikov zemljišč, ki so prišla pod agrarno reformo, in sicer v sedmem poglavju. Pravilnik je k temu določil, da se smejo prevzemniki zemljišč tudi za take dolgove posluževati predpisov uredbi, ne morejo pa se v tem primeru posluževati olajšav iz sedmega poglavja uredbi. V tem primeru so morali po pravilniku v dveh mesecih dati upniki pismeno izjavo, da se bodo posluževali splošnih ugodnosti uredbi in ne ugodnosti iz sedmega poglavja uredbi. Po določbah amandmana se bo tem prevzemnikom agrarnih zemljišč, če je kupnina določena v kmečkih pridelkih, obračunal ostanek dolga po ceni kmetijskih pridelkov na dan sklepanja pogodbe. Na ta način v denarju določeni ostanek dolga se bo potem zmanjšal v smislu točke b člena 36. na polovico, kakor je to določeno za kmečke dolgove nasproti zasebnikom.

Izseljenci pošiljajo več denarja

Denarne pošiljke naših izseljencev so pred nastopom svetovne gospodarske krize pomenile važno postavko v naši plačilni bilanci. Leta 1929 so dosegle zelo visoko vsoto 888 milijonov dinarjev. Toda v naslednjih letih so te pošiljke zelo padale in l. 1934 so znesle le še 120 milijonov dinarjev. Šele zadnji dve leti se opaža spet naraščanje.

Narodna banka objavlja v poročilu za preteklo leto, da se je vsota denarnih pošiljk izseljencev lani spet nekoliko povečala in je znašala 214 in pol milijona dinarjev. To je skoro še enkrat toliko kakor v najslabšem letu 1934. Toda ta znesek navzlic temu dosega komaj četrtino vsote, ki so jo izseljenci poslali v domovino v ugodnem letu 1929. V posameznih letih so znašale pošiljke naših

izseljencev v domovino po podatkih Narodne banke (v milijonih dinarjev): 1929 leta 887.6, 1930 leta 739.5, 1931 leta 573.1, 1932 leta 206.4, 1933 leta 122.3, 1934 leta 119.8, 1935 leta 192, 1936 leta 214.5.

Pri teh pošiljkah gre zlasti za denar, ki ga pošiljajo naši izseljenci iz Zedinjenih držav. Spričo boljšajočega se gospodarskega položaja v Zedinjenih državah je pričakovati, da se bo ta vsota v letošnjem letu še nadalje dvigala. Seveda pa ni verjetno, da bi te pošiljke spet dosegle ono višino, kakor v letu 1929, ker se je v zadnjem desetletju le malo naših ljudi izselilo v Zedinjene države, a starejši izseljenci imajo čedalje manj stikov s staro domovino.

Modra galica je predraga

V zadnjem času se opaža znatna podražitev modre galice, tega nujno potrebnega obrambnega sredstva proti peronospori na vinski trti in na hmelju. Tvornice utemeljujejo podražitev galice z veliko podražitvijo bakra, ki jo povzroča oboroževalna tekma evropskih držav in si obetajo še nadaljnjo podražitev.

Za naše vinogradnike je to hud udarec. Vinogradi so bili lani močno okuženi s perono-

sporo in so zato kali te boleznij v veliki množini ostale v vinogradih, da bodo še letos nevarno ogražale vinsko trto. Zavoljo tega bo letos potrebno še zlasti izdatno škropljenje z modro galico, če bo hotel vinogradnik sploh kaj pridelati. Ker je povrh tega porplava vin iz drugih banovin vrgla cene našim vinom, ima naš vinogradnik toliko manj sredstev za nabavo galice, ki je zdaj že za 30 od-

stočkov dražja, kakor je bila lani in se bo morda še nadalje podražila.

Enako bo občutili podražitev galice hmeljar, ki mu peronospora čedalje bolj grozi nasade. Ker lani ni škropil je imel čisto rjav pridelek, kakršnega tujina odklanja.

Stare zaloge modre galice pri naših trgovcih so izčrpane in bodo trgovci zdaj prisiljeni nabaviti si podraženo blago. Ker proizvajamo v naši državi ogromno množino bakra (borski rudnik), se pač lahko nekaj ukrene,

da bo na razpolago cenena modra galica. Dve važni kmetijski panogi, ki se morata zelo boriti z gospodarsko stisko, zahtevata to. Borski rudnik je izredno dobičkonosno podjetje, ki prinaša tujim lastnikom ogromne milijone, zraven pa še slabo plačuje našo delovno moč, zato bi se pač moral najti način, kako bi se za izdelavo modre galice dobil cenejši baker. Tudi naj bi se ukinila zaščitna carina za modro galico, ki je v tujini sploh zmerom cenejša kakor pri na-

Položaj naših železničarjev kličče po izboljšanju

V narodni skupščini se je zadnje dni obravnaval in sprejel proračun prometnega ministrstva. Pri razpravi je narodni poslanec g. Mohorič opozarjal, da se proga Beograd-Zagreb obnovlja z velikimi stroški medtem ko se morajo brzine vlakov v Sloveniji zelo zmanjševati. Nujno potrebno je, da se zgradi drugi tir med Zidanim mostom in Zagrebom, ki je posebne važnosti za mednarodni promet. Tu ne gre za nikakšne posebne ugodnosti dravelci banovini, marveč za splošne prometne državne koristi.

Tudi vprašanje položaja železniškega osebja in delavstva, ki vršita svojo naporno službo z izredno požrtvovalnostjo je treba posvečati več pažnje, je izvajal g. Mohorič. Treba bo misliti na to, da se bedno stanje železniških delavcev izboljša in da se omilijo tudi življenjski pogoji ostalih železniških nameštencev.

Tomu važnemu vprašanju sta posvetila pozornost tudi narodna poslanca gg. dr. Fux in Pleskovič. Dr. Fux je predlagal sestavo posebne komisije prometnega ministrstva ki naj uredi položaj železniškega osebja, saj je za progovno delavstvo na področju Slovenije na razpolago le malo denarja, tako da so delavci zaposleni le po osmih do 15 dni na mesec. Tu gre za okoli 2000 železniških rodbin, ki so hude prizadete. Pa tudi promet zaradi tega mnogo trpi.

Poslanec g. Pleskovič se je tudi dotaknil vprašanja potrebe dobrih urejenega železniškega prometa. Naši železničarji vršijo

svojo dolžnost vzorno, vendar pa so preslabo plačani. Najslabše so plačani železniški delavci. Če pomislimo, da je ljubljanska železniška direkcija visoko dobičkonosna, potem ni prav, da ne prejema kreditov niti za najnujnejša vzdrževalna dela. Poslanec Pleskovič je v posebni resoluciji predlagal, da se naj izboljša položaj železniškega delavstva in nameštencev, da se železniškemu delavstvu zagotovi večja zaposlitev, da se uvedejo nagrade za prekomerno delo, da se povečajo prispevki za službeno obleko, da se omogoči napredovanje in da se pri ljubljanski direkciji poveča število osebja.

Politični pregled

Naša narodna skupščina je ves pretekli teden do ponedeljka zjutraj obravnavala proračun in

odobrila vse proračunske postavke

Nato je prišel na vrsto še finančni zakon, ki ima 400 amandmanov, med katerimi sta važna oni, ki vsebujejo izpremembo davčnega, taksnega in trošarinskega zakona in oni, ki izpremenjajo uredbo o kmečki razdolžitvi. Ker finančni odbor skupščine še ni zaključil razprave o novih amandmanih je bilo seja narodne skupščine v torek zelo kratka. Razprava v skupščini se je potem nadaljevala v sredo

Po sprejemu v narodni skupščini pride proračun pred senat, ki bo o njem začel razpravljati danes, in sicer najprej finančni odbor senata, kar bo trajalo najbrž do 16. t. m. K načelni razpravi o proračunu se je iz vrst senatorjev, pripadajočih Jugoslovenski nacionalni stranki, prijavilo 15 govornikov, med njimi predsednik kluba JNS Daka Popovič in senatorji Jovo Banjanin, dr. Albert Kramer, dr. Tomasič, dr. Andjelinovič in Miljutin Dragovič. Iz Pariza poročajo, da skrbi tudi

Francija za svoje varstvo

in bo razpisano veliko obrambno posojilo. Obrestna mera bo znašala 4 odstotke. Poslanska zbornica in senat sta zakon o obrambnem posojilu že odobrila. Posojilo bo znašalo menda okoli 13 milijard frankov.

Iz Rima poročajo, da je

Mussolini odpotoval v italijansko afriško kolonijo Libijo,

kjer bo prisostvoval vajam italijanske vojne mornarice in vojnega letalstva. To je prvo potovanje italijanskega ministrskega predsednika v italijansko kolonijo v Afriki. Boji na španskih bojiščih so zelo krvavi in

skuša general Franco obkoliti Madrid z vseh strani

Zadnje dni je že imel nekaj uspehov, a so vladne čete prešle v protinapad in vrgle Francove čete spet v njihove izhodne postojanke. Pri Guadajari je bila Francova motorizirana kolona, ki je nardila skozi vladne postojanke, naposled skoro čisto uničena. Na tem bojišču so bile zadnje dni hude borbe in pravilo vladna poročila, da so bili pri napadih ugotovljeni na Francovi strani italijanski oddelki. Po Tihiju so Francove čete nekoliko napredovale, a so se morale spet z velikimi izgubami umakniti.

VRNIL MU JE

V družbi sta se prepirala odvetnik in zdravnik.

Zdravnik: »Čim več advokatov, tem dašša je pravda.«

Odvetnik: »Čim več zdravnikov, tem krajša je bolezen.«

TO NE BRDAR:

32

Velika ljubezen

ROMAN IZ PRETEKLIH DNI

Česar sta se Evgenija in Cvetka bali, to se je zgodilo. Rochefort je pustil notarja odpotovati samega in se je povrnil, da uniči slabotni ženski Morda še nocoj!

Na koncu hodnika je Cvetka opazila svetlobo, ki je prihajala skozi steklena vrata. Stopila je bliže in je razločno slišala Rochefortov in Blažev glas.

»Ne,« je dejal Rochefort, »ne bova se prikazala. Tako ne bosta vedeli, da sva tu.«

»Zakaj pa tega ne smeta vedeti?« je vpraševal Blaž.

»Norec! Zato, da bosta mislili, da sta na varnem in ne bosta klicali pomoči. Počakal bom, da bo stavec pokopan.«

»Toda notar pride k pogrebu in bo gotovo vzel markizo Evgenijo s seboj v Pariz?«

»S tem klepetavim starcem ne bo mnogo dela. Ta me ne bo oviral.«

»Ali boste pustili da Evgenija odpotuje, gospod?« je začuden vprašal sluga.

»Seveda. Odpeljala se bo od tod s svojo prijateljico, midva pa se peljeva za njima, ne da bi onidve kaj opazili. Ti se pelješ kot kočijaž, jaz kot sluga. Toda ne bom je odpeljal na postajo, ampak tja, kamor bom jaz hotel.« je razvijal grof Rochefort svoj zločinski načrt.

»Dobro, gospod. Nihče ne bo izvedel, kje sta ostali. Samo to ne vem, ali je tisti kraj,

kamor naj izgineta, dovolj varen?« je vprašal sluga.

»Tako varen kakor grob. Odpravila ju bova v Benetke.« je pojasnjeval Rochefort svoj satanski načrt.

»Aha. Tja, kjer je detektiv.«

»Da, potem bom pa jaz dedič!« je z veseljem upanjem dodal grof Rochefort.

Cvetka je slišala dovolj. Lopova sta sklenila, da umorita njo in Evgenijo. O tem je bila prepričana.

Kolena so se ji šibila, da se je morala na sloniti na steno. Dvignila se je in zbežala po hodniku proti stopnicam. Gorje, če jo najdeta!

Le nagel beg more rešiti njo in Evgenijo. Druge pomoči ni bilo več.

XXVII

PREDRZEN BEG

Detektiv Smit je upal, da se bo rešil kmalu iz svojega obupnega položaja. Čez dva dni je bil spet zdrav. Vendar se mu je zdelo pametnejše, da še nekaj dni igra bolnika. Čeprav na drugačen način kakor David.

Bilo je proti večeru drugega dne, ko so spet zaškrinali profesorjevi čevlji po hodniku in je zdravnik stopil s strežnikom v sobo.

Detektiv je bedel, vendar se je naredil, kakor bi bil spal, ker se je hotel ogniti sitnemu izpraševanju. Profesor mu je potipal žilo, pogledal rano in potem dejal strežniku:

»Ta mož lahko jutri vstane. Odslej bo zgoraj na številki 40.«

Skrupajoči čevlji so se oddaljili in strežnik je odšel za njimi. Smit se je zravnil v postelji in hkratu je prisedel David k njemu.

»Ali ste slišali, moister? Ločili naju bodo,« je prestrašen tožil fant.

»Da,« šal sem Torej morava še nocoj iti č naju zapro ločeno drugega od drugega potem ni več dosti mnanja na beg.«

»Dobro moister! Nocoj torej!« je pritrtil David. »Toda kako?«

»Ko nama strežnik prinese ob osemh jed, za hom prosil naj pol ure ostane pri meni. Gotovo bo ostal, ker rad poslušaj zanimive zgodbe. Stavim da komaj čaka nadaljevanja malega romana ki sem mu ga začel včeraj praviti.«

»Če pa ne bi hotel ostati? Če bi bil zadržan?« je prinomnil David.

»Zanesljivo se vrne. Saj veš, David, da strežnika potrebujeva pri begu.«

»Seveda. Jaz bom svoje delo že opravil.« je složno rekel David.

»Vse se mora zgoditi brez šuma, veš,« ga je resno opomnil detektiv. »Ne pozabi tega!«

»Bog ne daj, moister. Bojim se, da bova imela še velike ovire. Saj vendar ne moreva pobežniti takšno kakršna sva!«

»Bodi brez skrbi. Bova že dohila obleko,« ga je potolažil Smit.

David je tako zaval svojemu moistru, da ni niti za trenutek dvomil, da se ima beg ne bi posrečil. Detektiv mu je razložil vse podrobnosti, in ko je končal, je prišel strežnik.

Prinesel je večerjo za bolnika — vsakemu skledico juhe, nekaj kruha in dve jajci.

Gospodarstvo

Tedenski tržni pregled

GOVED, Na ljubljanskem sejmu so bile za kg žive teže naštopne cene: voli I. vrste 4.50 do 4.75, II. vrste 3.75 do 4.25, III. vrste 3.75 do 3.50, kravam debelim 3 do 4.25, klobasaricam 2 do 3, teletom 6 do 7; prasci za rejo so bili po 120 do 210 Din za rilec. Cene goveji živini so spet malo popustile, čeprav že tako niso visoke.

SVINJE, Na zadnjem mariborskem sejmu so se trgovali: prasci, 5 do 6 tednov stari po 90 do 100 Din, 7 do 9 tednov po 115 do 125, 3 do 4 mesece po 140 do 185, 5 do 7 mesecev po 220 do 300, 8 do 10 mesecev po 320 do 450, eno leto stari po 770 do 845 Din. Mesne cene: za kg žive teže 5 do 7, mrtve teže pa 8 do 10 Din.

Vrednost denarja

Na naših borzah smo dobili v devizah (s pristeto premijo):

- 1 nizozemski goldinar za 23.91 do 24.05 Din;
- 1 nemško marko za 17.55 do 17.68 Din;
- 1 angleški funt šterling za 212.93 do 214.99 Din;
- 1 ameriški dolar za 43.38 do 43.75 Din;
- 100 francoskih frankov za 199.27 do 200.71 Din;
- 100 češkoslovaških kron za 152.33 do 153.44 Din;
- 100 italijanskih lir za 229.15 do 232.23 Din.

Vojna škoda se je trgovala po 406 Din. Investicijsko posojilo pa po 88 Din. Avstrijski šilingi so bili v zasebnem kliringu po 7.85 Din, a nemški klirinški čekji po 11,93 Din.

Sejmi

- 13. marca: Mokronog, Stara Sv. gora;
- 14. marca: Črenšovci, Muta, Rovte, Sv. Vid pri Grobelnem;
- 15. marca: Čakovec, St. Ilj pri Velenju, Sv. Helena v Rovtah, Sv. Križ pri Ljutomeru, Ljutomer, Lož pri Rakeku, Marenberg, Dolsko, Kostanjevica, Lo-

- že, Vinica, Zdenska vas, Prosenjakovci, St. Vid na Blokah, Sevnica;
- 16. marca: Semič, Zdole, Javorje pri Litiji;
- 17. marca: Podčetrtek, Žužemberk, Franko lovo, Rečica ob Savinji, Trbovlje;
- 18. marca: Begunje pri Cerknici, Krško, Ptujška gora, Stari trg pri Poljanah, Trebeljevo, Velike Brusnice, Turnišče, Zagorje ob Savi;
- 19. marca: Ljubno v Savinjski dolini (samo za blago), Strigova, Ormož, Hotemaže, Lemberg, Slov. Bistrica, St. Gortart pri Trojanah;
- 20. marca: Bogojina, Braslovče, Dravograd, Ig, Kočevje, Kranjska gora, Sv. Trojica v Slov. gorica, Šmarje pri Jelšah.

DOPISI

IVANKOVCI Dne 21. februarja se je vršil redni občni zbor tukajšnjega občinskega odbora Rdečega križa. Za predsednika je bil izvoljen g. Lovro Petrovar, za podpredsednika predsednik občine g. Pučko Miloš, za tajnika učitelj g. Kociper Peter, za blagajnika šolski upravitelj g. Jazbec Ludvik. Odborniki so gg. Kociper Matija, Šošta-rič Ciril, Križan Albert in Špešič Matija. Nadzorni odbor sestavljajo gg. Rizman Stanko, Kociper Slava, Vozela Ivan in Turin Anton. Dne 27. februarja je bil redni občni zbor Zadrugne elektrarne. Odobrila se je bilanca. Cene toka so se določile kakor dosedaj, to je: razsvetljava po 4 Din, pogon 1.20 Din, drugo 2 Din za kilovatno uro z všteto trošarino. — Dne 1. t. m. je imel občinski odbor sejo, na kateri je odobril proračun za leto 1937/38, kakor je bil predložen (glej poročilo v zadnji številki »Domovine«).

KAPELA PRI SLATINI RADENCIH. Tudi naši sadjarji se zavedajo, kako važno in dobičkonosno je sadjarstvo v rodovitnih letih z majhnim trudom in da le organizirani dosežejo uspehe. Zato so se odločili ustanoviti si podružnico Sadjarskega in vrtnarskega društva. Ustanovni občni zbor bo na Jožefovo 19 t. m. po rani maši v šoli pri

Kapeli, Vabijo se že pristopivši in drugi sadjarji, da se zbora v velikem številu udeležijo. Govornik pride iz Ljubljane.

SV. BOLFENK PRI SREDISCU. V gostoljubni hiši Jožefa Zadravca v poslovnih prostorih Narodne hranilnice in posojilnice so preteklo nedeljo 7. t. m. zborovali kmečki fantje in dekleta, ki so podali pregled in obračun storjenega dela v lanskem letu ter se porazgovorili o načrtih za delo v bodoči poslovni dobi. Dobro obiskani 7. redni občni zbor Društva kmečkih fantov in deklet je vodil predsednik Joško Tomazič, ki je po pozdravnih besedah orisal delo in smotre, katere mora mladina v svojih organizacijah zasledovati. Iz poročil posameznih funkcionarjev in načelnikov posameznih odsekov je razvidno, da je bilo društveno delo kljub številnim zaprekam prav živahno, saj se je vršilo 9 sej, 6 sestankov, 2 izleta, 5 strokovnih predavanj, tekma koscev s sprevedom in mladinskim zborovanjem, srečolov, polževa kolesarska dirka in 3 igre, a posamezni člani so se udeleževali tečajev in prireditvev podobora in zveze. Pri volitvah je bil soglasno izvoljen tale odbor: predsednik Joško Tomazič, podpredsednik Franc Mlinarič, podpredsednica in načelnica ženskega odseka Micika Zorjanova, tajnik Ivan Stampar, namestnik Joško Mlinarič, blagajnik Matija Čurin, namestnica Micika Trofenikova, odborniki: Francika Stamparjeva, Micika Zabavnikova, Lojzika Mlinaričeva, Fr. Snajdar in Neža Dogševa; nadzornika Franc Puklavec in Jakob Munda; namestniki: Albin Zabavnik, Verona Zorčeva, Branko Kolarič, Hana Čurinova in Janez Kolarič; pevovodja Srečko Stanič, knjižničar Ludvik Lukman. Članarina se je določila za redne in podporne člane na 5 Din letno. Poleg dramskega, ženskega, kolesarskega in smučarskega odseka, ki so že marljivo delovali, smo na novo ustanovili še strokovno-gospodarski odsek, ki ga bo vodil Puklavec in se bodo v njegovem okrilju prirejali razni poskusi s semenjem, gnojili, načinom obdelave zemlje, škropljenjem. Izsledki teh poskusov se bodo pokazali na razstavi, ki jo priredimo jeseni. Fantje in dekleta, kjer še nimate svojih društev, na delo zdaj na pomlad, ki je začetek vsega mladega in novega. Zdaj je najboljši čas, da si ustvarite lastno stanovsko organizacijo, v kateri se bo-

Davd je kakor po navadi uganjal svoje neumnosti in je tako spravil strežnika v dobro voljo.

Ko je detektiv snedel, se je paznik še malo šalil z Davidom in se je potem obrnil, da odide. Smit pa ga je vprašal:

»Ali mi nocoj delati družbo? Gotovo ste radovedni na konec včerajšnje povesti?«

»Da, vso noč skoraj nisem mogel spati, tako so me razburjali čudežni dogodiljaji vašega prijatelja. Zdaj bi pa res rad slišal, kako se je rešil in kako je ušel strašnim ljudožrcem.«

»Vse vam bom povedal. Toda to pride šele nazadnje,« je dejal detektiv.

»Prav imate. Vi znate govoriti! Ampak tresem se za življenje vašega prijatelja, dokler ne vem konca.«

»Še večji užitek boste imeli, ko končam. Povem vam, da pride na koncu nekaj lepega in razburljivega,« je dvomno dejal Smit. »In še sami lahko pripomorate, da bo povest še bolj zanimiva in celo naporna.«

»Kako pa?«

»Lahko bi vam natanko pokazal, kako se je prijatelj rešil, če bi mi priskrbeli nekaj stvari, ki jih za to potrebujem.«

»O, to bodo stvari, ki jih tu nimamo,« je obžalujoč dejal strežnik.

»Potrebujem samo žensko krilo, veliko rjuho za zagrinjalo in par domačih čevljev,« mu je pojasnil Smit. »Razen tega pa tudi svetilko.«

»Domače čevlje?« je začuden ponovil strežnik, ki ni nič razumel.

»Ali pa kakšno drugo žensko obušalo,« je popravil detektiv.

»A, a. Torej je bila kakšna ženska vmes?« je radovedno vprašal strežnik.

»Dale.«

»To bo pa res zelo zanimivo. Vse vam lahko priskrbim. Na svidenje čez dobro uro.«

Ko sta navidezna bolnika ostala sama, je zavil David nekaj jajc in kruh v kos papirja. Smit je mirno zaspal, kakor ne bi bil mislil na beg. Mladi David pa je bil nemiren kakor živo srebro. Niti minuto ni mogel ostati na istem prostoru. Zdjaj je obstal pri vratih in poslušal, zdaj je vzel izpod blazin dolgo, drobno vrv in oster kuhinjski nož. Oboje si je bil skrivaj priskrbel. Vrv je našel v pralnici, nož pa je ukradel v kuhinji. Smel je namreč hoditi po vsem zavodu in vsi strežniki so radi gledali njegove norčije. Mladenič je razrezal vrv na tri dele in je na koncu enega dela naredil zanko. Potem je vse spravil v posteljo in tudi sam legel.

Komaj je ura minila, že se je vrnil strežnik. Filip Smit je sedel na postelji.

»Ali imaš vse, David? Ali je vse pripravljeno?« je tiho vprašal.

»Da,« je odvrnil fant.

»Ohrani mirno kri in trdno roko. V kratkem bova zunaj.«

Vrata so se odprla, strežnik je stopil v sobo ter zaklenil vrata za seboj. Detektiv je opazil, da ima velik šop ključev in je bil zelo zadovoljen.

»Kakor vidim, ste vse prinesli,« je dejal Filip Smit, ko je videl tudi krilo, rjuho, čevlje in svetilko. »Potem pa kar lahko začnem pripovedovati.«

Strežnik je sedel na stol ob postelji in napeto pričakoval, kaj pride. Potegnil je iz

žepa steklenico in kozarec ter ponudil pijačo detektivu.

»Pijte, gospod Jerič! To vam ne bo škodovalo. To vino sem nlaašče shranil za vas.«

»Zelo lepo,« ga je pohvalil Smit in popil kozarec res dobrega vina.

»No, gospod Jerič, ko bi zdaj začeli...« je silil radovedni strežnik.

»Kje pa smo včeraj ostali?« je vprašal Smit, kakor se ne bi bil mogel spomniti.

»Tam, kjer je vaš hrabri prijatelj pobil deset divjakov in potem prišel v nevarnost, da ga ljudožrci umore,« ga je spomnil strežnik.

»Res. Prijatelj je bil v obupnem položaju. Zvezan je ležal v šotoru strašnega črnega poglavarja, okoli njega pa je divjalo nekaj sto črncev, ki so zahtevali človeškega mesa in krvi. Videl je, kako so se pripravljali za strašno kosilo. Obesili so velik kotel nad ogenj in so že brusili nože, da zakoljejo svojo žrtev.«

»Huhuhu!« je zamrmral strežnik. »Vaš prijatelj se je najbrž zelo bal?«

»Mislim, da se bo kmalu cvrl v kotlu. Tada se je iznenada razgrnilo zagrinjalo v šotoru in njegova mala prijateljica Nina se je priplazila k njemu.«

»Odkod pa je prišla?« je začuden vprašal strežnik.

Pozorno je poslušal, a tudi piti ni pozabil.

»Šla je za svojim prijateljem, ker se je tudi ona rešila, ko se je ladja potopila. Nina se je srečno splazila skozi divjake in prinesla s seboj vrv in nož, najprej je prerezala vrv in potem dala prijatelju nož v roko, rekoč: »Poglar gre za menoj in bo kmalu prišel sem. Ti se pa lahko rešiš na tale način: Kakor hitro bo stal poglar pred teboj ga

ste vzposabljali za nadaljnje delo za napredek naše vasi, našega kmečkega doma.

SV. LOVRENC V SLOV. GORICAH. Četrti redni občini zbor Društva kmečkih fantov in deklet bo v nedeljo 14. t. m. ob 8. dopoldne v prostorih gostilne g. Senčarja v Juršincih z običajnim dnevnim redom. — Kakor drugod tako tudi pri nas ni poslano z rožicami. Bodeče trnje je spredaj in zadaj. Čudimo se samo, zakaj nismo smeli imeti proslave Matije Gubca. Pri nas imamo tudi druge organizacije, ki pa delujejo skoro le na papirju, ker ljudje, ki vodijo te podružnice, raje politizirajo. Če smo pa mi kot nedolžna in v politiko nikdar se vmešavajoča organizacija priredili tečaj, predavanje, imeli vaje v cepljenju sadnega drevja itd., so bili navadno taki ljudje prvi, ki so nas ovirali, kjerkoli so le mogli. Kmečka mladina, ki je danes začela misliti s svojo glavo, je dolžna se braniti povsod, kjer gre za pravično in napredno kmečko skupnost.

ŠKOFJA LOOKA. Krajevna protituberkulozna liga je med najdelavnejšimi v okraju. V 7 mesecih obstoja je dosegla prav lepe uspehe. Ima 500 članov, sestavlja pregled jetičnih bolnikov, vzdržuje brezplačne zdravniške posvetovalnice v Gorenji vasi (za Poljansko dolino), Železnikih (za Selško dolino) in Škofji Loki (za Sorško polje). Zadnja posluje v Gasliškem domu vsako soboto od pol 14. do 14. ure. Škofjeloska liga pripravlja tudi ustanovitev samostojnih lig v Gorenji vasi in Železnikih in šolske poliklinike in protijetičnega disperzerja v Škofji Loki. Liga bo imela občini zbor 19. t. m. v meščanski šoli.

VELIKE POLJANE PRI RIBNICI (S mrtva koša). Te dni je bil pokopan posestnik g. Anton Ambrožič. Dosegel je izredno visoko starost 97 let. Bil je do zadnjega zdrav in trden. Še lani je sukaj koso, le klepati je ni mogel zaradi opešanih oči. Imel je manjšo kmetijo, na kateri je gospodaril do konca življenja. V družini je bil kot Ribničan ščevav in dovtipen. Vedel je povedati marsikaj iz starih časov. Imel je več otrok, šolski upravitelj na II. mestni šoli v Ljubljani g. Josip Ambrožič je njegov sin. Bodi ohranjen možu poštenjaku blag spomin!

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

zagradi in jaz mu vržem zanko čez glavo. Umoriti ga ni treba, samo privezala ga bosta. Da prometiva divjake, ga preoblečeva v tvojo obleko.

»Imenitno dekletje je bila ta Nina«, je navdušen vzklil strežnik. »Na njeno zdravje pijem!«

Izpil je kozarec na dušek, Filip Smit pa je nadaljeval svojo povest.

»Nina je zdaj natanko razložila prijatelju načrt za rešitev. Beg je bil le na ta način mogoč, da preslepita in premotita divjake. Nina je računala na njihovo babjevernost. Prijatelj bi se bil moral obleči v njeno krilo, vze ti na glavo gorečo svetilko — ta je bila v šatoru — in obesiti čez njo veliko rjuho, tako da bi se videla samo svetloba. Divjaki bi to imeli za strašilo in bi zbežali.«

»Aha, to si je pa prav dobro izmislila, mala Nina«, je pritrjeval strežnik.

»Da, Tudi mojemu prijatelju je bilo to všeč«, je nadaljeval detektiv. »Vzel je Nino krilo in rjuho —«

»In čevlji?« ga je prekinil radovedni strežnik. »Kaj je naredil z njimi?«

»To že še pride. V tem trenutku je stopil poglavar v šator«, je pripovedoval Smit.

»Ostudni črni lopov«, je vzklil strežnik.

»Jaz bi ga bil zabodel.«

»To bi bilo naredilo preveč hrupa. Vrv je zmerom boljša. Ne pozabite, da je stala mala Nina z zanko za črnim poglavarjem.«

Pri teh besedah je Smit neopazno mignil tovarišu Davidu, ki je neslišno splezal s postelje in se postavil za strežnikov stol. Vrv je držal v rokah in opazoval svojega mojstra.

»In zdaj dobro pazite«, je dejal detektiv in

Našim naročnikom

Ob koncu meseca poteče prva četrtina leta, zato prosimo one naročnike, ki niso poslali še nikakega zneska za letoš, da poravnajo naročnino čim prej. Naročnina se plačuje povsod vnaprej in ker je cena malenkostna, jo pogreši lahko tudi posameznik, a kjer je več družinskih članov, ki vsi bere, pa se vsota lahko med seboj zbere in odpošlje. Položnice so prejeli vsi, ki nimajo poravnane naročnine za prvo polletje; kdor je nima, bodisi, da jo je izgubil ali da še mu je pokvarila, naj piše na upravništvo, da mu pošlje drugo. Tudi pozivamo še enkrat zamudnike iz prejšnjega leta, da poravnajo brez odloga svoj dolg na naročnini, ker bomo drugače primorani jim list ustaviti.

Uprava »Domovine«

Domače novosti

* **Bolgarski pevci v Mariboru in Ljubljani.** Te dni je koncertiral v Mariboru in Ljubljani pevski zbor Rodne pesmi iz Sofije. V obeh mestih so bil pevci bratskega bolgarskega naroda deležni prisrčnega sprejema.

* **Zagrebski »Obzore«** pravi, da je v Sloveniji preveč duhovnikov. Zagrebski »Obzore« poroča o gradnji novega bogoslovja v Mariboru. Svoje poročilo končuje: »Po vsem tem bo imela Slovenija kmalu dve teološki fakulteti in bo mogla dati mnogo večje število duhovnikov kakor dolej. Toda znano je, da je v sami Sloveniji že tako preveč duhovnikov pa se poraja vprašanje, kaj bo z odvišnimi, ki ne bodo mogli nafti zaposlitve v dravski banovini Slovenci se nadejajo, da bodo mogli del svojih dovršenih tečajev pošiljati v druge pokrajine države, posebno na Hrvaško.«

* **Dva poslance z Mačkove liste v narodni skupščini.** Pretekli teden sta prišla v narodno skupščino dva poslance Jovan Zdravković in Radivoj Nikolić, ki sta bila izvoljena na listi dr. Mačka in ki sta z drugimi Mačkovi poslanci vred bila doma. Njiju prihod je zbudil veliko pozornost, ker se splošno govori, da bodo zgledu sledili še drugi poslanci srbijanske združene opozicije, ki so bili iz-

voljeni na listi dr. Mačka. Jovan Zdravković pripada bivši zemljoradniški stranki, Radivoj Nikolić pa bivši demokratski stranki. Zdaj bosta dobila čevnice, ki bodo znašale blizu 200.000 Din.

* **Še en mačkovski poslanec v skupščini.** Te dni se je javil pri predsedstvu narodne skupščine Dioka Petrović, odvetnik iz Čuprije, ki je bil pri petomajskih volitvah izvoljen na listi dr. Mačka. Kakor ostali poslanci s te liste, tudi on ni šel v skupščino. Sedaj pa si je premislil in sledi zgledu Zdravkovića in Nikolića.

* **Dr. Maček je odpotoval v Avstrijo.** Te dni je dr. Maček opotoval na Dunaj. Iz Zagreba se je odpeljal z avtomobilom v spremstvu dr. Jurija Suteja in še dveh drugih spremljevalcev. Med potjo so se ustavili v Ljutomeru, kjer so v Seršenovem hotelu obedovali. Preko Radgone so nato odotovali dalje.

* **Za zboljšanje gnetnega položaja železničarjev.** Ljubljanski oblastni odbor združenja jugoslovenskih narodnih železničarjev in brodarjev je poslal predsedniku vlade, ministrom za promet, finance in za notranje zadeve in dr. Mihi Kreku, predsednikom skupščine in senata, vsem narodnim poslancem in senatorjem dravske banovine brzojavko, ki se glasi: Na splošno želijo članstva ljubljanskega oblastnega odbora narodnih železničarjev izraženo na vseh naših občinih zbora in sestankih, vas prosimo za ukrep, da se z novim proračunom izboljša položaj in službeno razmerje železniškega uslužbenstva našega območja, sicer grozi propast v vsakem pogledu.

* **Naprave za čiščenje Save pri Trbovljah.** Zveza za tujski promet je dobila od notranjega ministarstva sporočilo, da bo Trboveljska premogokopna družba v bodoče morala napraviti na Savi in sicer na krajih kjer se odteka potoki iz njenih revirjev v Savo in na Savi sami posebne filtre, ki bodo čistili vodo. Zaradi odpadkov je namreč Sava redno umazana od revirjev dalje pa tja do Zagreba. Posebno je zaradi tega trpel tujski promet v Zagrebu in celo Zagrebčani so se pritoževali. Načelni odlok da mora Trboveljska premogokopna družba postaviti filtre, je bil izdan že leta 1934, izveden na bo šele letos.

* **Preložitev ceste Vuhred—Ribnica na Pohorju.** Kako poročajo, je banska uprava

se dvignil s postelje. »Zdaj vam bom pokazal, kako se je to zgodilo. Le pazite!«

Strežnik je napeto poslušal in ni videl ne slisal, da je David dvignil za njegovim hrbtom roke in da je plavala zanka nad njegovo glavo.

»Torej«, je nadaljeval Smit, »v tistem trenutku, ko je stal poglavar pred njim in mu hotel razbiti glavo s sekiro, ga je jetnik pograbil za roke. Tako!«

S temi besedami je detektiv krepko prijel strežnika za roke. Ta pa je napeto vprašal: »In potem?«

»Potem je vrgla Nina poglavarju zanko čez glavo«, je razlagal Smit.

Skoraj v istem trenutku je priletela zanka strežniku čez glavo za vrat in David jo je nategnil.

Strežnik ni mogel niti zakričati. Debelo je pogledal detektiva in začel šele tedaj v strahu stokati, ko ga je že vrv dušila.

»Čakaj, David! Nikari ga ne zaduš!« je vzklil detektiv. »Saj malo zraka mu pušti.«

»Potem bo pa kričal«, je ugovarjal David, a je vendar ubogal in nekoliko zrahlijal vrv. Strežnik je nekaj časa hlatal po zraku, a preden se je zavedel, mu je detektiv nastavil nož na prsi.

»Kaj? Umoriti me hočete?« je zastokal »Saj veste, da imam ženo in otroke.«

Mislil je, da sta bolnika znorela.

»Nič se vam ne bo zgodilo, če se ne boste upirali«, ga je potolažil detektiv. »Če bi pa hoteli preprečiti najin beg, boste plačali svojo neumnost z življenjem.«

»Ali mislita pobegniti?«

»Seveda! Vidite, če bi bili tisto pismo poslali, bi bili zaslužili tisoč frankov in zdaj vam ne bi bilo treba biti v slarbeh. Za vsako ceno hočeva uiti!«

»Tudi tale?« je vzklil strežnik, ko je zagledal Davida, ki je držal vrv. »Saj je vendar tu najbolj preskrbljen.«

»On ni blazen, ampak se je le tako delal«, je povedal detektiv. »Toda zdaj je dovolj! Saj vidite, da se ne morete upirati.«

Strežnik se je vdal v usodo toda dejal je: »Daleč ne bosta prišla. Vaju bodo že ujeli!«

»Saj bova poskrbela, da ne bo tako!«

»Grdo sta me imela za norca«, je zastokal strežnik. »Zdaj bodo mislili, da sem vama jaz pomagal.«

»Ne, vas bova že dobro zvezala, samo svojo obleko boste še morali menj posoditi«, je rekel detektiv. »Takšen ne morem pobegniti.«

»Prinesel bom vašo obleko«, se je v naglici ponudil strežnik.

»Ne, ne maram, raje imam vašo strežniško uniformo. Tak bom lažje pobegnil, saj mend arazumete?... Razen tega vam ne zapam.«

»Saj bi šli lahko z menoj.«

»In na hodniku srečali kakšnega strežnika«, je odgovoril Smit. »Ne, ljubi moj, zadovoljen sem z vašo obleko. Obleko za mojega malega prijatelja ste že priskrbeli. Torej«

Hitro sta prijatelja slekla strežnika in mu sezula čevlje. David je tako krepko nategnil vrv, da se strežnik ni upal braniti. Nato sta ga povezala z drugima dvema vrvicama in ga položila na posteljo.

(Dalje.)

žavi ogromno škodo. Beograjsko okrožno sodišče je ne glede na preiskavo carinskih oblastev uvedlo kazensko postopanje proti glavnim tihotapcem. Apelacijsko sodišče je odobrilo, da se izvede to postopanje proti dr. Aleksandru Bodiju, njegovi ženi Lidiji in vsaku Ivanu Nečajevu, ruskemu beguncu in trgovcu s preprogami. Nečajev je zaprt in ko se je pritožil proti preiskovalnemu zaporu, je bila od višjega sodišča njegova pritožba zavrnjena. V tihotapsko zadevo je bilo zapletenih kakor znano še več oseb.

* **Vlom v Štepanji vasi.** V eni zadnjih noči so neznanci obiskali mehanično delavnico Franca Svetka v Štepanji vasi in mu odnesli večjo množino usnjenih sedežev, novih plaščev, zračnih cevi in drugih kolesarskih potrebščin, povrhu pa še moško nikeljnasto zapestno uro, dva zlata prstana, zlato verižico, zlat obroč z dvema fotografijama, pol dukata usnjenih rjavih torbic in še nekaj predmetov.

* **30 vlomov in en požig imajo na vesti.** Od Sv. Marjete niže Ptuja nam pišejo: Nedavno je bila aretirana nevarna vlomilska tolpa, ki je bila strah in trepet prebivalstva občin Sv. Marjete niže Ptuja in Osluševcev. Tatinska družba je priznala skupno 30 vlomov in drugih tatvin in en požig. Oškodovanih je 27 posestnikov. Med drugimi tatvinami so priznali tudi tatvine svinj in koles in požig vinske kleti, ki so jo zažgali zaradi tega, ker niso mogli vanjo vlomiti. Vseh aretiranih zlikovcev je pet, med njimi dva posestnika in trije kmečki sinovi iz Zamušanov. Vse priznanje našim vrlim orožnikom iz Gorišnice, podnadredniku Radošu Leonardu in kaplarju Dolencu Jožefu, ki sta bila skupaj sedem dni neumorno na delu, da sta do kraja razkrinkala nevarno družbo.

* **Nevaren vlomilec pod ključem.** Pred tedni je bilo v Selcih vlomljeno na več krajih. Najprej pri šolskem upravitelju Jožetu Zupančiču, ki mu je odnesel tat za 246 Din drobiža iz pisarne, potem pa še v druge zasebne hiše in v cerkev, kjer je zmanjkala vrsta električnih žarnic. Orožniki iz Železnikov dolgo niso mogli priti tatu na sled. Toda izdal se je sam. Ukradeno blago je namreč prodajal okrog in tako so postali nanj pozorni tudi čuvarji postave, ki so ga aretirali. Je to stari grešnik, brezposelni ključavničar Ignacij Aljančič.

* **Velik vlom v Žičah.** V trgovino Ribiča Alojza v Žičah so ponoči vdrti neznanci. V trgovini so segli po manufakturnem blagu, in sicer predvsem ženskem. Razen blaga so vzeli tudi narejene reči in sicer hlače, srajce, pletenine in slično. Gotovo so odnesli blago v nahrbtnikih, ki so jih očitno imeli s seboj premalo, zato so vzeli v trgovini še štiri. V celoti je Ribič oškodovan za več kakor 40.000 Din. Kdo so vlomilci, se ne ve. Sklepa se da so bile iste osebe, ki so vlomile v Konfičah, v Hazenbühlov hram in izropale kuhinjo in spalnico. Na poti iz Konjic v Žiče so ti vlomilci poskušali vlomiti v Konjiški vasi v trgovino Franca Razborška, kjer pa jim ni uspelo. Nekaj posestnik je videl v Žičah osem ljudi, ki so nosili velike zavoje. Zato sodijo, da so bili vlomilci ti neznanci.

* **Namesto smrti na večalih dosmrtna robija.** Apelacijsko sodišče v Zagrebu je na pritožbo Bruna Govediča proti previsoki kazni izpremenilo smrtno obsodbo mariborskega okrožnega sodišča na dosmrtno robijo.

Listnica uredništva

Šranganje. V zadnjem času smo prejeli več zgodb o ponesrečenem šranganju. Napisane so žaljivo in ker so tiskovni paragrafi tudi za take primere neusmiljeni, tistih zgodb ne moremo objaviti. Sicer pa za današnje hude čase, ko na vseh oglih in koncih primumanjuje denarja, ni nič čudno, če se ženin in nevesta skrivata, da ni treba plačati odkupnine.

Bohinjska Češnjica. Vaša terjatev ni propadla, ker je prevzela posle nova družba z istim imenom. Obrnite se na njeno podružnico v Ljubljani!

Popotnikova torba

Cigani so oplenili trgovino

Križevci pri Ljutomeru, marca
Nedavno ponoči okoli 2. ure je bil izvršen vlom v trgovino g. Sadla Antona v Križevcih. V zgradbo so vdrti tatovi skozi okno v skladišču in odtam prišli v trgovino, kjer so si naložili mnogo manufakturnega blaga, svilenih robcev, jopičev in tudi oranž, katerih lupine so puščali na poti, koder so nosili ukradeno blago. Vlom je bil opažen zjutraj navsezgodaj in so domačini z orožniki in gasilskim avtom začeli slediti tatovom. Zasedovanje je bilo tem lažje, ker je ponoči deževalo in so se po poti poznale stopinje. Poleg sledi pa so bile še oranžne lupine.

Zasledovalci so krenili z avtom skozi Lukavec in prišli do Zerovincev, kjer je zmanjkalo sledi. Napotili so se z gozd, kjer so našli dva svilena robca in spet oranžne lupine. Ko so v gozdu iskali še dalje, so prišli do kupa vejevja, pod katerim je bilo vse ukradeno blago. Manjkalo je le nekaj robcev in jopičev. Tako je bil do opoldneva že ves plen spet v trgovini g. Sadla. Blago je bilo precej zmečkanu in blatno, zaradi česar trpi trgovec nekaj škode.

Vlom so najbrž izvršili cigani, ki so jih ljudje zjutraj videli v žervinskem gozdu. Za njimi se vrše poizvedovanja. To je zdaj že drugi primer vloma v trgovino. Nedavno je bil podoben vlom izvršen v trgovino g. Lovrenčiča, ki pa ni dobil svojega blaga vrnjenega in ga menda tudi ne bo.

Gasilska župa v Ljutomeru je zborovala

Ljutomer, marca

Te dni je imela gasilska župa v Ljutomeru občni zbor pri »Triglavu«. Zanimanje gasilcev je bilo zelo veliko in udeležba zaradi tega polnoštevilna. Zborovanje je vodil zaslužni gasilski delavec, ljutomerski mestni župan g. Lovro Kuharič. Navzočni pa so bili tudi srečni načelnik dr. Farčnik, odroslanec gasilske zajednice v Ljubljani g. Snaj in zastopnik ljutomerske občine požupan g. Vilar, ki je pozdravil gasilce v imenu domače občine.

Predsednik je v svojem poročilu orisal veliki razvoj gasilstva v ljutomerskem srezu. Po svojem delu in svoji ureditvi spada ljutomerska župa med prve v državi. Tajnik g. Kikec je podal podrobno poročilo o res obsežnem delu župne uprave. Župa je prejela okrog 2000 dopisov in jih prav toliko odposlala. Priredila je šest župnih vaj. G. Hrastelj je poročal o prosvetnem delu, ki je bilo tudi zelo živahno. V župi je bilo pet večjih prireditelj, dve igri, 15 tombol, 15 gasilskih zborov, sedem izletov. Iz Ivanjšičevega tehničnega poročila izhaja, da ima župa 56 čet, 1397 izvršujočih članov, sedem članic, 58 naraščajnikov, 44 častnih članov, 530 podpornih članov in 104 dobrotnike. Izvršujoči člani so po poklicu: 1077 kmetov, 195 obrtnikov, 123 delavcev, 18 državnih uradnikov in drugi. Blagajniško poročilo izkazuje 18.500 dinarjev dohodkov.

Zivahno so potekle volitve. Postavljeni sta bili dve listi, lista starega odbora z dosedanjim starešino g. Kuharičem na čelu in druga lista, ki je bila sestavljena nekaj dni prej na zaupnem sestanku v Križevcih z nosilcem g. Hrastljem. Po precejšnjem prerekanju je obveljalo, da se bodo volitve izvedle tačno po listkih. Kuharičeva lista starega odbora je dobila 63 glasov. Hrastljeva lista pa 54. Večina je izid volitev sprejela z navdušenim ploskanjem. Za delegata v zajednico sta bila določena g. Kuharič in g. Ivanjšič.

Z obljubo, da bo tudi v bodoče imej pred očmi samo gasilsko misel, ki je dovela gasilstvo v ljutomerskem srezu na tako visoko stopnjo, je starešina Kuharič zaključil zbor.

Pismo iz Novega kota

Novi kot, marca

Ze dolgo se nismo oglasili v priljubljenej nam »Domovini«. Nismo imeli posebnih dogodkov, zdaj pa se jih je le nekaj nabralo. Zdaj pa zdaj smo čitali po časopisih o narodnostnih razmerah v našem kraju in reči moramo, da so imeli dotični dopisniki čisto prav še premalo so povedali.

Zdaj smo tik pred združitvijo obeh naših občin: Drage in Trave. Dolgo se je ta zadeva vlekla, naposled pa bo le postala resnica. Z združitvijo se bo mnogo pridobilo, kajti dve tako majhni občini, ki imata obe skupaj nekaj čez 1200 prebivalcev, še vedno ne ustrezata najmanjšemu številu prebivalstva za eno občino. Sedež nove občine bo v Dragi, kjer so že župnja, pošta, orožništvo, posojilnica in drugo. Je tudi velika večina prebivalstva za Drago le nekaj Travljancev še nasprotuje. Združitve pomeni važen korak naprej k izboljšanju naših krajevnih razmer. V vseh ozirih bo boljše, tako v gospodarskih kakor tudi v politično upravnih, ker obe občini že tako sestavljata prirodno celoto.

Letos opažamo tudi majhno pojemanje brezposelnosti. Moramo pa takoj povedati, da prihaja zmanjšanje brezposelnosti od tega, ker je veliko število naših gozlnih delavcev odšlo v Francijo na delo v tamošnje gozdove. Pri tem moramo naglasiti, da gredo francoske lesne tvrdke našim ljudem zelo na roko. Zlasti velja to za tvrdki Charbonnier v Parizu in Arnould Freres v Paruru St. Remay, kjer je večina naših ljudi zaposlenih in naše delavce zelo cenita. Obe omenjeni tvrdki sta med največjimi lesnimi podjetji v Franciji. Naši ljudje se tam počutijo kakor doma in so razmerno dobro plačani. Kdor dober in pameten delavec pošilja lepe zneske svojcem v domovino, kar edino pomaga do izboljšanja razmer v našem ubožnem kraju. Če bi pa še tega ne bilo, ne vemo, kako bi živeli, ker naš les še zmerom nima prave cene. Gozd je edini vir naših dohodkov. Če pa les ne gre v denar, smo siromaki.

Pred kratkim smo dobili v našem srezu novega sreskega načelnika v osebi g. Dražiča, ki je ob nastopu pokazal, da bo deloval za blagor naroda.

V delavski naselbini Glažuti se je naselila enorazredna šola, kar pomeni lep napredek, zlasti če se uvažuje, da prebivamo na ozemlju, ki je v narodnostnem oziru ogroženo. Le dobra narodna šola z vestnimi in zavdnimi jugoslovenskimi učitelji bo pripomogla, da naš slovenski življenj ne bo zatajeval svoje matere. Cerkev, šola in dom vzajemno z raznimi narodnimi organizacijami lahko napravi, kar se je v teku mnogih let zamutilo, odnosno prezrlo. Upamo, da nam bo bližna bodočnost bolj naklonjena! K.

Iz Prekmurja

Delavčeva smrt pod padajočim drevesom. Pri Murski Soboti je bilo zaposlenih pri poriranju dreves mnogo delavcev, med njimi tudi Franc Gomboši in Stefan Kuzmič, oba iz Murske Sote. Skupina v kateri je delal Franc Gomboši je te dni podžagala debel hrast in bi se morala delavci po navodilih odstraniti. Gomboši je sicer stekel stran, toda v naslednjem trenutku se je že podrl hrast in je vejevje treščilo na Gombošija, da je obležal z razbito lobanjo. Nesrečnega Gombošija so takoj odpremil v bolnišnico, kjer je nekaj ur za tem umrl. Na podoben način je malo prej postal žrtev nesreče delavec Stefan Kuzmič. Tudi njemu je padlo vejevje preko glave, da je obležal nezavesten. Nj

pa dobil tako hudih poškodb kakor Gomboši. Spravili so ga v bolnišnico.

Kuhanica se je obesila. V Murski Soboti se je v obupu zaradi dolge bolezni obesila kuharica Frančiška Kavčičeva. Ko so jo ljudje našli, je bila vsaka pomoč brezuspešna.

Drzen vlom v župnišče. Neznani zlikovci so vdrli v pisarno g. župnika v Dobrovniku v Prekmurju ter mu odnesli zlato uro, srebrno dozo in večjo vsoto cerkvenega denarja.

Noši na tujem

Iz kolonij naših rojakov v Ameriki

Cleveland, februarja.

V Pucblu so se poročili Ivan Janko in Marija Pritekljeva in Ivan Cernac in Frančiška Germova.

V Ambridgeu je umrla Margareta Košolova, rojena Znidaršičeva iz Novega mesta. Dosegla je starost 45 let.

V nekem zdravilišču pri Johnstownu je umrl Franc Hiti, star 39 let, doma iz Cerknice. V Ameriko se je izselil takoj po vojni. Med vojno si je nakopal bolezen, ki ji je zdaj podlegel.

Slovenko Ano Lenekovo so neznani roparji napadli, ko je šla iz službe domov. Napadalec so jo oropali in pretepli. Lenekova je imela še toliko moči, da se je splazila do bližnje gostilne, kjer se je onesvestila. Morali so jo odpeljati v bolnišnico.

Ivana Trepalo je v Clevelandu povozil vlak. Trepala, ki je bil doma iz Rovt nad Logatcem, je v bolnišnici podlegel poškodbam. V Ameriki je živel od leta 1913.

V Milwaukeeu je umrla 81 let stara Fani Grzinova, doma iz Metlike. V Ameriki je živel 35 let, in sicer v Minnesoti. Pred meseci se je preselila k svoji hčeri v Milwaukee. Bila je trikrat vdova in zapuščala dve hčeri in sina.

V Villardu je umrla Mary Petkovškova, doma iz Ajdovca na Dolenjskem. V Ameriki je bila 38 let.

Iz Shirkevilla poročajo o nesrečni usodi Frančiške Mahničeve, ki se je pravkar vrnila iz bolnišnice, v kateri je morala prestati tri hude operacije. Prvič so ji zdravniki po pomoti prerezali mehur in ji nato z dvema operacijama popravili zmoti.

V Newyorku je umrla Fany Habjan, rojena Ovcova, stara 45 let doma iz Domžal.

V Chicagu je umrla Josipina Slanškova rojena Kostelčeva, stara 30 let. Pred štirimi leti je umrl v Chicagu tudi njen mož.

V Scheboganu se je smrtno ponesrečil Ivan Gasper. Padel je po stopnicah in si prebil lobanjo. Pokojnik je bil samec, star 55 let. V Ameriko je prišel pred 30 leti.

V rudniku Bingham Canyonu se je hudo ponesrečil rudar Tone Kamnikar.

V Clevelandu sta umrla 67 let stari Martin Podgorelec iz Huma pri Ormožu in Franc Kodek, star 60 let, doma iz Pečice pri Škočijanju. Oba sta bila že nad 30 let v Ameriki.

Poižvedba. Kdor bi vedel za naslov nekje v Ameriki živčnega Matevža Kreblja, naj ga sporoči ge. Marjeti Krebljevi, Crni pokoj pri Kočevju.

Iz Gladbecka (Nemčija) nam pišejo: Rojakom, ki se želijo ženiti in si morajo nabaviti listine za poroko, prav tako onim rojakom, ki morajo pri nemških uradih dokazati, da so arijskega roda, prevaja listine, jugoslovanske in češkoslovaške v nemško besedo. Mlakar Franc, tolmač, Gladbeck, Horsterstrasse 73-I, rechts. Za odgovor je treba priložiti znamko.

Iz Hamburga-Neumühla (Nemčija) nam pišejo: Dne 1. januarja l. 1935. smo ustanovili Slovensko pevsko društvo »Zyon«, ki je tedaj štelo 20 članov, a danes jih šteje že

83. Letos 11. februarja smo imeli obdarovanje 75 otrok. Prireditev je posetil tudi izseljenski komisar g. Hinko Samec iz Düsseldorfa. Hvala za možnost lepega obdarovanja gre zveznemu predsedniku g. Pavlu Bolhi in pa našemu rojaku g. Mariču, tvorničarju čokolade v Solingenu v Nemčiji Dne 24. januarja pa smo imeli občno zborovanje. Novi odbor sestavljajo: prvi predsednik Jakob Sivšek (Ziče pri Konjicah), drugi predsednik Mihael Lampič (Ljubljana), namestnik prvega predsednika Ivan Ulaga (Zagorje), prvi tajnik Mihael Kosmač (Trbovlje), drugi tajnik Valentin Stergan (Trbovlje), prvi blagajnik Albert Sivšek (Ziče pri Konjicah), drugi blagajnik Jože Praznik (Trbovlje), prislednika Franc Kozole (Zagorje) in Stefan Haus (Kočevje), pregledovalca blagajne Vencel Križ (Celje) in Hermann Sanders (Hamborn). Pevske vaje imamo vsako nedeljo dopoldne ob 10. Naš pevovodja je Karel Schüssler.

BANKA BARUCH

11, Rue Auber, Paris (9^e)

odpremlja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem denarnem kurzu. Vrh vse bančne posle najkulantneje Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune. Belgija: št. 3064-64, Bruxelles; Francija: št. 1117-94, Paris; Holandija št. 1458-66, Ned. Dienst; Luksemburg: št. 5967, Luxembourg. — Na zahtevo pošlremo brezplačno naše čekovne nakaznice. 56

Nov vesoljni potop nam prerokujejo za letos

V Zedinjenih državah imajo zanimivega človeka, ki ga imenujejo drugega Noeta. Zakaj? Možak živi nekje ob obali Tihega morja. Znan je daleč na okoli po svoji boječnosti, na drugi strani pa tudi po tem, ker se neprestano peča z vražarstvom in prerokovanjem iz stanja zvezd. Pa zaradi vsega tega gotovo ne bi bil dobil gornjega imena, če ne bi bil iz stanja zvezd doznal — da bo še letos na svetu drugi vesoljni potop, prav takšen kakor je bil v onem času, ko je živel svetopisemski Noe. Zato je dobil to ime.

Pa ni samo za trdno prepričan, da se bo

× **Hripa uničuje pse.** V severnih in južnih pokrajinah Francije se je hripa močno razširila. K sreči pa pri ljudeh ni resnih posledic pač pa hudo prijema pse in mačke. Pes, ki ga je prijela hripa, izgubi tek za jed in žalosten polega okoli voglov. Živinozdravniki so dajali psom injekcije, ki pa ne pomagajo mnogo. Skoro vsak pes pogine že nekaj dni potem, ko ga je bolezen prijela. Mačke so proti hripi odpornejše.

× **Komsomolsk municijsko mesto sredi sibirskih gozdov.** Po londonskih vesteh ima Rusija pod orožjem nekaj več kakor en milijon vojakov, med tem ko je znašala vojska Rusije leta 1936 komaj dobrega pol milijona mož. Za rusko vrhovno poveljstvo je nastalo zdaj vprašanje, kako spraviti te nove stotisoče pod sireho in kje je treba zgraditi zanje nove vojašnice. Rusko ministrstvo za vojsko se je odločilo, da pošlje večji del svojih novih vojakov v Sibirijo, kjer imajo namen zgraditi središče vse ruske vojaške obrambe. V ta namen bodo v kratkem dogradili še tretjo sibirsko progno, ki bo služila edino v vojaške namene, predvsem za prevažanje streliva in orožja. Strelivo pa bodo proizvajali v posebnem, v ta namen zgrajenem mestu, ki je skrito sredi sibirskih gozdov in je kakšnih 5000 km oddaljeno od meje. Nobeno letalo ne bi moglo doseči tega municijskega mesta, še manj pa seveda bombardirati. Municijsko mesto šteje že zdaj 60.000 prebival-

Ženski vestnik

Za kuhinjo

Pražen krompir. Droben krompir skuha v oblicah. Kuhanege odcedi in ga postavi na hladno, da se čisto shladi. Nato ga olup in zreži na tenke plošče. V kozi razbela mast, stresi noter zrezani krompir in osoli. Tako naj se praži nekaj časa, da se zapeče, nato ga premešaj in z žlico malo razdrobi ter potlači, da se ves krompir lepo zapeče. Tako pripravljene krompir porabi mnogo manj masti, kakor pa, če denes vroči krompir pražiti in je tudi bolj okusen, ker ostane v koščkih.

Krompir v salati. Če pripraviš krompir v salati, moraš vzeti prav droben krompir, ker je ta bolj okusen in se ne razkuha. Kuhani krompir deni na stran, da se čisto shladi, nato ga olup in zreži na tenke plošče. Osoli, malo popopraj, nalij olja in kisa, dodaj še narezane čebule in vse skupaj zmešaj. Če pripraviš hladen krompir v salati, porabiš mnogo manj olja. Tak krompir je tudi okusnejši.

Praktični nasveti

Zamazane šipe, ogledala in sploh steklene predmete, ki so polni madežev, odrgni najprej s čebulo (čebulo prereži) in šele nato umij z vodo, kateri dodaj nekaj žlic gorilnega špirta.

cev, izmed katerih ni nobeden starejši od 25 let. Do zdaj je zgrajenih 12 velikanskih tvornic, ki delajo noč in dan. Municijsko mesto so imenovali Komsomolk in je v stanu, da izlela trikrat toliko streliva kakor ga je za rusko armado potrebno. S temi tvornicami je obramba Sibirije zdaj tako organizirana, da se lahko sibirski armada vzdržuje brez kakršnekoli pomoči od evropske Rusije.

× **Rute namesto klobukov.** Iz Londona poročajo, da so na zadnji konjski dirki, ki je odločilna tudi za žensko modo, dame iz najboljših angleških hiš prišle gledat dirke z rutami na glavah. Sloveča londonska modna dama Iris Mountbattenova in druge niso imele na glavi klobukov, ampak pisane rotce kakor pri nas kmečka dekleta.

× **Čemu so podobne ženske.** Neki angleški list priobčuje deset odgovorov na vprašanje, čemu so podobne ženske. Odgovori se glase: 1. Knjigi, ki si prizadeva biti zanimiva. 2. Avtomobilu, ki porabi mnogo pogonskih sredstev. 3. Vlaku, ki skoči včasih s tira. 4. Programu politične stranke, ki se izpreminja, ne da bi se tega zavedala. 5. Dragim kamnom, ki pa jih je treba često čistiti. 6. Postelji na vzmeti, ki se vrača vedno v prvotno lego. 7. Pipi, ki jo je treba zdaj pa zdaj pregledati. 8. Ognju, ki se da prižgati in ugasiti. 9. Naslanjaču, kamor često sedemo. 10. Kurjemu očesu, ki povzroča bolečine katerim pa se privadimo.

Rodno Ljubljana

od 14. do 21. marca

Nedelja 14. marca: 8: Vesel nedeljski pozdrav (plošče). — 8.30: Telovadba (15 min. za dame, 15 min. za gospode; vodil bo prof. Dobovšek). — 9: Čas, poročila, spored. — 9.15: Flauta solo (igral bo Filip Bernard, pri klavirju bo Gnezdova Melita). — 9.45: Postni govor: Žena in Kristus s križem (Fran Finžgar). — 1.15: Prenos cerkvene glasbe iz cerkve sv. Cirila in Metoda. — 10.50: Koncert radijskega orkestra. — 11.40: Otroška ura (vodila bo Slavica Vencajzova). — 12.10: Reproduciran koncert, vmes reportaža o poteku produkcije v smuških poljih v Planici. — 13: Čas, spored, obvestila. — 15.30: Prenos iz Konjice: Koncert mladinskih pevskih zborov. — 17: Kmetijska ura: Čebelar-pomlad (Iže Okorn). — 17.30: Orkestralni koncert lahke glasbe (plošče) — 18: Fran Finžgar: Nova zapoved (izvajali bodo člani radijske igralske družine). — 19: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nac. ura: Radio in šola (Dušan Marjanović). — 19.50: Slovenska ura: Skladbe na Gregorčičevo besedilo bo pel Akademski pevski kvintet. O goriških brdih (Ludvik Zorut). — 20.30: Koncert Ljubljanskega šramel kvarteta (dr. Karlin — violina I. Grošičar violina II. Dežela — kitara, Princič — harmonika). Vmesne sneve bo pel Mirko Premelj. — 21.20: Leharska operetna glasba (radijski orkester). — 22: Čas, vreme, poročila, spored. — 22.15: Zvoki v oddih (radijski orkester)

Ponedeljek, 15. marca: 12: Z ruskih poljan (plošče). — 12.45: Vreme, poročila. — 13: Čas, spored, obvestila. — 13.15: Simfonične pesnitve (plošče). — 14: Vreme, borza. — 18: Zdravniška ura: Higijena obleke (dr. Brečelj). — 18.20: Stenka Razin (Glazunov: simfonična pesnitev na ploščah). — 18.40: Kulturna kronika: Pomen Ivana Cankarja za slovensko gledališče (Ciril Debevec, režiser Nar. gledališča). — 19: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nacionalna ura: Radio v Južoslaviji (dr. Ljudevit Spilajt iz Zagreba). — 19.50: Zanimivosti. — 20: Pevski koncert Roberta Primožiča s spremljevalnim radijskega orkestra. — 22: Čas, vreme, poročila, spored. — 22.15: Citraški trio »Vesna«

Torek, 16. marca: 11: Solška ura: Z našimi splavarji do Beograda (Rudolf Bratok). — 12: Zvezde in zvezdniki pojo (plošče). — 12.45: Vreme, poročila. — 13: Čas, spored, obvestila. — 13.15: Radijski orkester. — 14: Vreme, borza. — 18: Pešter spored (radijski orkester). — 18.40: Narodna kultura in židovstvo (profesor Etbin Boje). — 19: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nac. ura: Mesečni kulturni pregled (Beograd). — 19.50: Zabavni kotiček. — 20: Tretja ura slovenske orgelske glasbe (sodelovala bošta profesor Pavel Randigaj — orgle in Stefka Korenčanova — samospevi). — 21.15: Pevski zbor akademikov »Slovenski fantes«. — 22: Čas, vreme, poročila, spored. — 22.15: Lahka glasba (radijski orkester).

Sreda, 17. marca: 12: Spomini na Johanna Straussa (plošče). — 12.45: Vreme, poročila. — 13: Čas, spored, obvestila. — 13.15: Vse mogoče: kar kdo hoče (plošče po željah). — 14: Vreme, borza. — 18: Mladinska ura: Spoznamo glasbila: rog, trobenta (dr. Dolinar). — 18.20: Terarij II. (Miroslav Zor). — 18.40: Gorenjska Sava (dr. Valter Bohinec). — 19: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nac. ura: Prečklost dubrovniške republike (dr. Jožip Nač, profesor, iz Zagreba). — 19.50: Uvod v prenos. — 20: Prenos iz opernega gledališča v Ljubljani v I. odmoru: glasbeno predavanje — Vilko Ukmar: v II. odmoru: čas, vreme, poročila, spored

Četrtek, 18. marca: 12: Harmonika in citre (plošče). — 12.45: Vreme, poročila. — 13:

Srajce
iz lastne tovarne

IZ OKSFORDA močne, dobro izdelane	18	IZ TURINGA trpežne, sportni vzorci	34
IZ ZELENE skaut tkanine močne	26	IZ FINEGA PO- PLINA modni vzorci	35
IZ FRENZA, trpežne, modne barve	30	TRIKO srajce, razne modne barve	40

Sternceki
CELJE 97

UJAZN-K-ZEM
-JONV-Z-K-NORU-
ZASTONJ

Čas, spored, obvestila. — 13.15: Operna glasba (radijski orkester). — 14: Vreme, borza. — 18: Koncertne suite (radijski orkester). — 18.40: Slovensčina za Slovence (dr. Rudolf Kožarič). — 19: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nac. ura: Sportniki in vaje na orožju (Tončič). — 19.50: Zabavni kotiček. — 20: Koncert Slovenskega vokalnega kvinteta. — 20.45: Alford: Glasbena suite (plošče). — 21: Bojan Adamič in njegov jazz orkester. — 22: Čas, vreme, poročila, spored. — 22.15: Zvoki v oddih (radijski orkester).

Petek, 19. marca: 9: Čas, poročila, spored, obvestila. — 10: Prenos iz ljubljanske stolice. — 9.15: Za dobro voljo (plošče). — 9.45: Verski govor: Dva razbojnika (Franice). — 11.10: Franz Krüger igra ksilofon (plošče). — 11.30: Otroška ura: Manica Komanova. — 12: Koncert vsem Jožkom in Jožicam (radijski orkester). — 13: Čas, spored, obvestila. — 13.15: Plošče po željah. — 16: Izvenšolska izobrazba žene (Iva Pregtjeva). — 16.20: Veseli zvoki (sodelovali bodo: radijski orkester. Vekoslav Janko, Svetozar Banovec in Avgust Stanko). — 17.40: O pravični in družinski plači (Rudolf Smersu). — 18: Anton Leskovec: Jurij Plevnar — drama, (izvajali bodo člani radijske igralske družine). — 19: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nacionalna ura: Karadžić in Slovenci (dr. Maks Robič iz Ljubljane). — 19.50: Zanimivosti. — 20.00: Spevoigra — izvajalo bo pevsko društvo »Grafika«. — 20.45: Godbe na pihala igrajo koračnice (plošče). — 22: Čas, vreme, poročila, spored. — 22.30: Angleške plošče.

Sobota, 20. marca: 12: Plošče zavrtimo, v venček povežimo. — 12.45: Vreme, poročila. — 13: Čas, spored, obvestila. — 13.15: Plošče zavrtimo, v venček povežimo. — 14: Vreme. — 18: Za delopust (igraj bo radijski orkester). — 18.40: Pogovori s poslušalci. — 19: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nacionalna ura: Knez Mihajlo Obrenović in Bolgari (Ferdo Šišić profesor iz Zagreba). — 19.50: Pregled sporeda. — 20: O zunanji politiki (dr. Alojzij Kuhar). — 20.20: Vombergar Jože: Izlet na kmete — vesela zvočna igra (intermezzo k ciklusu »Vesele in žalostne iz življenja Jake Smod-

lake«). — 22: Čas, vreme, poročila, spored. — 22.15: Za vesel konec (radijski orkester).

Nezakonski Habsburžan se tožari z zakonskimi

Za Dunaj je še zmerom vznemirljiva zadeva pravljanje nezakonskega sina v Sarajevu umorjenega avstrijskega prestolonaslednika nadvojvode Franca Ferdinanda Dunajčani so kupili vse vstopnice za to zanimivo razpravo pred dunajskim okrožnim sodiščem. Zanimanje za zadevo je toliko večje, ker je zadnje dni spet pereče vprašanje Habsburžanov, ki hočejo zasedati avstrijski prestol. Zgodba nezakonskega Habsburžana ima tole ozadje:

L. 1888. je prišel v Prago mlad avstrijski oficir in se zaljubil v izredno lepo plavalško. Lepotica se je pisala Leopoldina Hahn, mladi avstrijski oficir je pa bil nadvojvoda Franc Ferdinand, avstroogrski prestolonaslednik. Več mesecev sta zaljubljenca srečno živela in uživala vse dobroto tega sveta, toda nekega dne je Leopoldina zaupala nadvojvodi, da bo mati.

Kmalu nato je prišlo tudi cesarju Francu Jožefu na uho, da se je nadvojvoda v Pragi zaljubil in da ljubezen ni ostala brez posledic. Ob tej vesti se je cesar Franc Jožef zelo razburil, kakor se je zmerom razjezil, kadar je čul kaj o npravnostnih pregreških članov svoje rodbine. Tako je poklical Franca Ferdinanda na Dunaj in mu zabijal, da ne sme več v Prago in da mora prekiniti vse zveze z Leopoldino.

Šest mesecev kasneje je Leopoldina rodila čvrstega dečka, ki so ga krstili za Kurta. Na prigovarjanje odočilnih dvorjanikov je cesar poslal tedaj nezakonski materi 3.000 kron. Leopoldina se je morala zavezati, da ne bo zahtevala preživnine za otroka Hahnova res ni terjala preživnine, toda zahtevala je naj sodišče prizna očetovstvo. Ponujali so ji velike vsote, da bi se odrekla tej zahtevi, vendar je ni bilo mogoče pokupiti. Rita je srečna, ker je oče njenega sina avstrijski prestolonaslednik, kar naj bi bilo tudi sodno ugotovljeno. Dne 29 avgusta 1889. so praški sodniki po viharni raz-

pravi razglasili, da je Kurt Hahn nezakonski sin nadvojvode Franca Ferdinanda.

Leta so tekla, nadvojvoda pa ni mogel pozabiti svoje praške ljubezni. L. 1902. je poslal Leopoldini 100.000 kron, ki naj bi jih uporabila za Kurtovo vzgojo. Nadvojvoda je tudi posredoval, da je prišel Kurt v cesarsko vzgojevališče Josefinum, kjer so vzgajali samo plemenitaški naraščaj.

Kurt je bil odličen dijak. Lahko se je učil in po sposobnosti prekašal vse svoje zakonske plemenitaške tovariše. Zapustil je zavod kot inženjer za kmetijstvo. Med tem se je nadvojvoda Franc Ferdinand poročil z grofico Zofijo Chotkovo, ki je umrla ob njegovi strani po atentatu v Sarajevu, kjer je tudi sam izdihnil.

Takoj ob pričetku svetovne vojne se je Kurt kot avstrijski oficir udeležil vseh bitk v Galiciji, kjer je bil večkrat hudo ranjen. Štiri leta je prebil na bojiščih, kjer je izgubil zdravje in mladost. Po premirju se je vrnil na Dunaj. Taval je zapuščen po dunajskih ulicah. Mati mu je med vojno umrla. Pokopali so jo v Pragi in ni zapustila ničesar. Vse spomine je odnesla v grob. Kurt je bil brez denarja in hudo bolan. Rana, ki jo je dobil na bojišču, je bila slabo operirana in se mu je odprla. Nekdaj mogočni Habsburžani so bili pregnani. Kljub temu je Kurt vložil tožbo proti Habsburžanom in je dobil l. 1920. 50.000 kron.

S tem denarjem se je odpeljal Kurt v Ameriko, kjer je pa spoznal, da zaradi hudih poškodb ni več sposoben za delo. Poizkusil je srečo v raznih poklicih in z raznim delom, toda uspel ni. Zapravil je ves denar in z zadnjimi dolarji se je ves izčrpan vrnil na Dunaj.

Na Dunaju so se začela za Kurta strašna leta bede in obupavanja. V skrajni stiski je prosil za pomoč svojega polbrata Maksa Hohenburškega. Ta je zavrnil svojega nezakonskega brata in zaradi tega je Kurt vložil drugo tožbo proti njemu. Sodišče je razsodilo, da mora Maks Kurtu plačati primerno vsoto ali pa mu dati doživljenjsko rento. Maks je tedaj določil za Kurta mesečno podporo 160 šilingov, s katerimi Kurt ni mogel ne živeti ne umreti.

Kurt Hahn živi zdaj v Badnu. V najemu ima majhno hišico, kjer stanuje s svojo ženo Štefanijo. Živita zelo skromno. Kurt je zanemarjal svojo bolezen, ker ni imel sredstev za zdravnike, tako da je zdaj docela hrom. Tu pa tam vstane in žena ga na vozičku pelje na sprehod. V svoji tožbi zahteva Kurt samo-neko določeno vsoto za daljše zdravljenje v zdravilišču. Maks Hohenburški spet noče ničesar slišati o svojem bolnem bratu, toda šef habsburške hiše nadvojvoda Evgen mu baje prigovarja, naj Kurt plača zahtevani znesek.

Za smeh in kratek čas

DOBRI PRIJATELJ.

A: »Dobri prijatelji so lahko samo plešasti ljudje.«

B: »Zakaj pa?«

A: »Zato, ker si ne morejo skočiti v lasce.«

NE MORE SE ZBUDITI

Mama je odprla vrata in zaklicala v sobo:

»Tinček, zbudi se!«

»Ne morem«, je odgovoril Tinček.

»Ti bom že dala,« se je razjezila mama.

»Zakaj se ne moreš zbuditi?«

»Zato, ker sploh ne spim!« se je odrezal Tinček.

V SOLA

Učitelj razlega učencem o dobrem učinku vode na človeško telo in vpraša Miha:

»Mihec, ali znaš plavati?«

Mihec: »Samo včasih, gospod učitelj.«

Učitelj: »Samo včasih? To je pa čudno. Kdaj pa znaš plavati?«

Mihec: »Takrat, kadar sem v vodi!«

KAKO SE NAPRAVI MREŽA

Učitelj: »No, Janezek, ali veš, kako se napravi mreža?«

Janezek: »To je čisto lahko. Najprej vzamemo vse polno lukenj, potlej pa jih zvezemo skupaj in mreža je narejena!«

V RAJU,

Možek: »Ali ne živiš pri meni kakor v raj, Vida?«

Zenka: »V enem oziru že, namreč v tem, da nimam česa obleči.«

MALI OGLASI

ZASTONJ

dobite eno številko ženskega lista »Žena in dom« s priložo za ročna dela in kroje. Sporočite svoj naslov upravi, Ljubljana, Dalmatinova 8-D.

KNEIPPOVO KNJIGO

»Zdravilna zelišča« mora imeti vsaka družina. Dobite jo pri upravi, Ljubljana, Dalmatinova 8-D za 30 Din. Če ste naročnica »Žene in doma«, jo dobite za 15 Din.

1400 NASVETOV

za ženo, za dom in gospodinjstvo dobite za 30 Din. Če ste naročnica »Žene in doma« jo dobite za 15 Din. Knjigo naročite pri upravi, Ljubljana, Dalmatinova 8-D.

KAKO SI ZGRADITE SVOJ DOM

vam pove knjiga »Naš dol«, ki stane s slikami samo 30 Din. Naročnice »Žene in doma« jo dobe za polovično ceno. Naroča se pri upravi, Ljubljana, Dalmatinova 8-D.

»SINI MOŽJE — VZGOJA ZA ZAKON

To knjigo smejo čitati samo žene in dekleta, ki so izpolnile 18. leto. Pa tudi starejše bodo dobile v njej marsikatero navodilo kako izpremeniti zakon n lepše in boljše. Knjiga stane samo 30 Din. Naročnice »Žene in doma« jo dobe za polovično ceno. Naroča se pri upravi, Ljubljana, Dalmatinova 8-D.

ŠIVALNI STROJI

čevljarški, levoročni 1600, krojaški in ženski pogrezljivi cena 2000 Din. Šivajo naprej in nazaj. Vsi skoro novi naprodaj. Gradaška št. 8 Ljubljana.

SPRETNI NAKUPOVALCI POLZEV

s hišicami) se iščejo. Nakupovalci morajo biti sposobni za organiziranje in izvrševanje nakupovanja polzev v krajih, prihajajočih redno v pošte. Kapital ni potreben. Spretnim gospodom, ki so organizatorično sposobni, se nudi zelo dobra možnost zaslužka. Nujne oferte na: Belz, Offenburg (Baden) — Deutschland — Hildastrasse 67.

ZA POMLADANSKO SEZIJO

je pravkar dospela velika izbira krasnih štof za ženske in moške obleke, zato vas najvjudneje vabim, da me o priliki počastite s svojim cenj. obisom al inaročilom. Cene strogo solidne. Priporoča se Savnik Anton, Škofja Loka.

POZOR DELAVCI V FRANCIJI!

Dva gozda delavca bi se rada preselila v Francijo. Kdor jima preskrbi garancijsko pismo, dobi po 500 Din nagrade. Ivan Turšič, Brezovica 26 p. Borovnica.

HRANILNE KNJIZICE

Ljubljanske kreditne banke, Zadrúžne gospodarske banke, celjskih in vseh podeželskih zavodov, vam vnovčim takoj po najvišji ceni. Alojzij Planinšek, Ljubljana, Beethovnova ul. 14.-I., telefon 35-10.

ZAKAJ toliko trpi?

Olajšanje bi bila lahko dosegla v 8 minutah, če bi bila Saltrat Rodell dodala vodi v toliki meri, da bi dobila voda videz mleka, potem pa v tej kopeli okopala svoje bolne noge. Žulji bi se omeščali do korenin in za vedno bi se lahko odstranili s korenino vred. Odrgnjena mesta bi se zacelila in otekline bi spahnele. Lahko bi nosila čevlje za celo številko manjše, kakor pa poprej.

Saltrat Rodell se dobiva v vseh drogerijah, apotekah in parfumerijah. Cena je neznanatna.

Po Sloveniji gre glas:
'Domovina' je za nas!

NOVOST! SAMO
DIN 49'50

št. 62.300 Anker-ura
Pravi švicar. stroj.
Dobra kvaliteta, lep
kromiran okrov
8 letno garancijo

Din 49.50

št. 62.301 ista s
cevetenimi kazalci
in številčnico

(Radium)

Din 59.50

Zahtevajte cenik, ki
ga vam pošlje za-
stoj in poštne
prosto

H. SUTNER

Ljubljana 6

Lastna protokulirana
tovarna ur v Švic.

TRENSKOTI — VETERNI SUKNJICI

Novosti

LEPE VZORCE ZA PUMPARICE,
SPORTNE OBLEKE NUDI CENENO

PRESKER

SV. PETRA CESTA 14